

Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM)

2004

AM0302

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Lönesummor

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Lönesumma och preliminär A-skatt fördelad efter kön, län, näringsgren och sektor samt sociala ersättningar fördelade efter typ av ersättning är officiell statistik.

A.3 Statistikprodukten ingår inte i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: SCB

Adress: 701 89 Örebro

Kontaktperson: Lotta Voss

Telefon: 019-17 66 86

Telefax: 019-17 67 51

E-post: lotta.voss@scb.se

Kontaktperson: Maria Nilsson

Telefon: 019-17 60 78

Telefax: 019-17 67 51

E-post: maria.nilsson@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: se ovan

Adress:

Kontaktperson: Maria Nilsson

Telefon: 019-17 60 78

Telefax: 019-17 67 51

E-post: maria.nilsson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Kontrolluppgifter skall lämnas av utbetalare för den som har fått lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör skattepliktig inkomst av tjänst enligt lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Där regleras även skyldighet att lämna uppgifter om arbetsställesnummer på kontrolluppgifter. Uppgiften om arbetsställesnummer används endast av SCB, inte av Skatteverket (SKV).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Äldre årgångar långtidsarkiveras.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering berör direkt den kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistiken.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken från kontrolluppgifterna kan delas upp i en direktanvändning och en användning för andra statistikprodukter.

Den direkta användningen är dels att ge en bild av de skattepliktiga lönerna och sociala ersättningsernas fördelning och utveckling och dels att utnyttja statistiken över arbetsgivarnas lönesummor för ekonomisk utvärdering och planering. Den indirekta användningen avser registrets utnyttjande för komplettering av variabelinnehållet i ett antal statistikprodukter inom SCB (inkomststatistiken, nationalräkenskaperna och regionala räkenskaper).

SCB startade en försöksverksamhet med bearbetningar av uppgifter från kontrolluppgifterna (KU) för inkomståren 1979-1981. Från och med inkomståret 1980 har SCB utfört definitiva bearbetningar av KU och redovisat slutliga resultat. Från och med inkomståret 1985 förses kontrolluppgifterna med uppgift om arbetstagarnas arbetsställennummer. Från och med detta år har Kontrolluppgiftsregistret (KU-registret) utgjort den viktigaste källan för framställning av den årliga registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) genom dess möjligheter att koppla ihop individdata med företagsdata via personnummer och företags organisationsnummer/ arbetsställennummer.

A.11 Statistikanvändning

Den direkta användningen av KU-registret utnyttjar registrets möjligheter att redovisa beloppen av skattepliktiga inkomster och transfereringar för individer. Denna statistik utnyttjas i hög grad av nationalräkenskaperna och de regionala räkenskaperna samt av kommuner som via lönesummestatistiken beräknar skatteunderlag. Den används också som regional tillväxtindikator.

Den indirekta användningen består främst i framställning av andra statistikprodukter vid SCB. Den mest centrala indirekta användningen avser framställningen av RAMS. Framställningen av ett slutligt KU-register kan betraktas som ett led i framställningen av RAMS. För inkomst- och förmögenhetsstatistiken är KU-registret en nödvändig källa för att få fram kompletta inkomstuppgifter. Detta gäller även andra produkter som utnyttjar inkomststatistik (Hushållens ekonomi (HEK) m fl).

A.12 Uppläggning och genomförande

Alla uppgifter från kontrolluppgifterna kommer löpande från SKV under februari till september, då det definitiva registret färdigställs. Uppgifterna kompletteras med bransch och institutionell sektorkod från Företagsdatabasen

(FDB).

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Som ett led i uppsnabbningen av RAMS kommer även LSUM att snabbas upp. På sikt kommer publiceringen att ske cirka 3 månader tidigare än idag. En förutsättning för uppsnabbningen är att intaget av KU-material ”bryts” tidigare, när det gäller den definitiva versionen. Se även 2.2.2, Ramtäckning.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Statistik från KU-registret är baserad på administrativt material som är reglerat av skattelagstiftningen. I flera avseenden håller statistiken därför hög kvalitet eftersom bortfallet bedöms som litet. En svaghet är att framställningstiden för registret på arbetsställenivå är relativt lång. Kontrolluppgiftsregistret avser individer men aggregeras även till företags- och arbetsställenivå.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Med KU-registret som utgångspunkt tas det fram lönesummestatistik och statistik över utbetalda sociala ersättningar.

1.1.1 Objekt och population

Den totala populationen för KU-registret utgörs av samtliga till SKV inlämnade kontrolluppgifter från arbetsgivare och kontrolluppgifter som avser utbetalningar från allmänna eller privata försäkringssystem. I lönesummestatistiken som avser dagbefolkning finns endast kontrolluppgifter med lönebelopp på över 99 kronor med i rampopulationen. De kontrolluppgifter som trots uppgiftsskyldighet inte lämnas in till SKV redovisas ej.

1.1.2 Variabler

Grunden för KU-registrets variabler kommer från kontrolluppgifterna (KU) som SCB får från SKV. KU kan sägas vara av två slag:

- KU från arbetsgivare (KUARB)
- KU från utbetalare av sociala ersättningar (KUSOC)

-KU från arbetsgivare (KUARB)
Registret med KU från arbetsgivare innehåller de uppgifter som finns på KU10 (kontrolluppgift från arbetsgivare), KU13 (kontrolluppgift – särskild inkomststoppgift för utomlands bosatta), KU14 (särskild inkomststoppgift – ATP och kontrolluppgift) samt KU16 (kontrolluppgift om sjöinkomst).

De viktigaste variablerna är personnummer, organisations- och arbetsställesnummer, kontant bruttolön, preliminär A-skatt, olika förmåner och ersättningar o.s.v. Dessa variabler kompletteras sedan med uppgifter om det utbetalande företagets institutionella sektorkod och företagets och arbetsställets näringsgren från FDB. Uppgifterna summeras också ihop för företag (KUAGG) och arbetsställen (KUAAS).

- KU från utbetalare av sociala ersättningar (KUSOC)
Registret med KU från utbetalare av skattepliktiga sociala ersättningar

innehåller de uppgifter som finns på KU18 (kontrolluppgift från pensions- och försäkringsutbetalare).

De viktigaste variablerna är personnummer, belopp, preliminär A-skatt och ersättningskod som anger vilken typ av ersättning det rör sig om.

1.1.3 Statistiska mått

Aggregerade lönesummor, preliminär A-skatt och sociala ersättningar i kronor, antal kontrolluppgifter och antal arbetsställen.

1.1.4 Redovisningsgrupper

På LSUM:s produktsida sker redovisning efter

- kön
- arbetsställets län

I databaserna sker redovisning efter

- kön
- arbetsställets län
- näringsgren, grov nivå
- sektor
- typ av ersättning

I Statistiska meddelanden (SM) sker redovisning efter

- kön
- arbetsställets län
- näringsgren, grov nivå
- sektor
- typ av ersättning

Eftersom lönesummestatistiken i grunden finns registrerad på individnivå kan många andra redovisningsgrupper specificeras. Lönesumman kan t.ex. beräknas såväl utifrån bostads- som arbetsställe kommun.

1.1.5 Referenstider

1 januari - 31 december

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet är beroende av att uppgifterna på kontrolluppgifterna (KU) är riktiga och att SCB får ta del av samtliga KU som levereras till SKV. De kontrolluppgifter som arbetsgivarna trots lagstiftningen undanhåller SKV avser den svarta ekonomin som därmed inte täcks av KU-registret. Vad gäller de inlämnade uppgifternas riktighet kan sägas att grunden oftast ligger i arbetsgivarnas lönesystem som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning. Även de "sociala" kontrolluppgifterna (t.ex. från försäkringskassan) är också underlag till deklaration och beskattning. Man har därför skäl att anta att uppgifterna är kontrollerade innan de redovisas till inkomsttagaren och registreras av SKV. Tillförlitligheten är också beroende av bransch- och sektorkodningen från SCB:s företagsdatabas (FDB). Okänd arbetsställebransch står för 0,8 procent av lönesumman. Okänd uppgift i variabeln kön står för 0,5 procent av lönesumman.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej relevant.

2.2.2 Ramtäckning

Kontrolluppgifterna är genererade genom uppgiftsskyldighet enligt skattelagstiftningen. Se punkt 0.7 Uppgiftsskyldighet. Inkomster som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten ingår ej. Hur stor del av den totala lönesumman som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten är okänd och brukar benämnas den svarta sektorn.

De KU som inkommer till SCB efter att vi brutit intaget från SKV betraktas som bortfall. Till följd av uppsnabbningen av RAMS och LSUM som nu sker bryts intaget av kontrolluppgifter från SKV till SCB tidigare. De kontrolluppgifter som inkommer till SCB efter brytning utgör bortfallet som är i storleksordningen 0,2 procent. En del av bortfallet består av ändringsposter och är alltså inga nytillkomna kontrolluppgifter. Se även A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar samt 3.2 Framställningstid,

2.2.3 Mätning

Undersökningen är en totalundersökning som baseras på kontrolluppgifter. Företagen lämnar in kontrolluppgifterna till SKV. Därefter skickas en kopia till SCB som genomför viss granskning och bearbetning, bl.a. matchning mot FDB. Uppgifter överförs i stort sett dagligen till SCB med tyngdpunkten i januari och februari. Senare delen av året är den största delen av inkomna kontrolluppgifter ändringsposter.

SKV har således ansvaret för kontrolluppgiftsblanketten. Det finns skäl att anta att arbetsgivarnas lönesystem, som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning, levererar uppgifter som är kontrollerade av arbetsgivaren innan de redovisas till inkomsttagaren och registreras av SKV.

2.2.4 Svartsbortfall

Se 2.2.2 Ramtäckning.

2.2.5 Bearbetning

Olika bearbetningar görs, bl.a. rimlighetskontroller av beloppfälten. De KU som har orimliga belopp plockas bort efter kontakt med SKV. Antalet har varierat mellan noll till tio stycken av totalt nästan åtta miljoner kontrolluppgifter och påverkar inte statistikens tillförlitlighet totalt. Inga ändringar görs i den ursprungliga kontrolluppgiften eftersom huvudansvaret för kontrolluppgifterna ligger vid SKV.

När det första preliminära grundregistret har framställts under våren, utförs ett kompletteringsarbete vid SCB som gäller uppgiften om arbetsställesnummer på kontrolluppgiften. De flerarbetsställeföretag som inte har fyllt i uppgift om individens arbetsställesnummer på kontrolluppgiften eller fyllt i ett okänt arbetsställesnummer, får en enkät där företaget skall komplettera uppgiften. Detta görs för att möjliggöra koppling mellan individen som kontrolluppgiften gäller och individens arbetsställe.

Kontrolluppgifterna kompletteras med uppgifter om det utbetalande företags institutionella sektorkod och företags och arbetsställets näringsgren.

Kompletteringen sker genom en matchning mot företagsdatabasen (FDB). Inför varje registerframställan kontrolleras lönesumman för "näringsgren okänd" samt "sektor okänd". För större företag som saknar dessa uppgifter görs en historisk tillbakablick i FDB och dessa uppdateras sedan manuellt om uppgift hittats. I

första hand uppdateras näringsgren och sektor för företag med hög lönesumma.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

KU-registret produceras och publiceras årligen.

3.2 Framställningstid

För registret som tas fram på arbetsställenivå och avser dagbefolkning är framställningstiden 14 månader, fr.o.m. det aktuella inkomstårets utgång. Ett projekt för att snabba upp den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) pågår. Målet med projektet är att kunna redovisa RAMS-statistiken ungefär 3 månader tidigare än tidigare. Lönesummorna som avser dagbefolkningen är beroende av upprättade arbetsställeuppgifter från RAMS. När RAMS snabbas upp kommer även daglönesummorna att snabbas upp i samma utsträckning.

3.3 Punktlighet

Registret för årgång 2004, som den officiella statistiken grundar sig på, blev klart i januari 2006 och offentliggjordes i databaserna den 8 februari som planerat. Även ett Statistiskt meddelande för 2004 utkom samma datum.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken har påverkats i viss mån av genomförda skattereformer under perioden.

- 1988: I årgång 1988 angavs för första gången belopp för vissa förmåner (bilförmån, fri kost m.fl.)
- 1990: Till årgången 1990 infördes det första steget i en ny skattereform. Detta innebar att endagstraktamenten beskattas och att dessa belopp ingår i lönefältet.
- 1991: Från och med årgång 1991 genomfördes skattereformen om traktamenten i sin helhet. Detta innebar skärpt beskattning av vissa förmåner, såsom fri bil. Även traktamenten över schablonbelopp beskattas i sin helhet.
- 1992: Arbetsgivarinträde för sjuklön för de första 14 sjukdagarna har införts för alla arbetsgivare från och med 1992. Detta innebär att denna sjuklön ingår i lönebeloppet på kontrolluppgiften för alla arbetsgivare (tidigare gällde detta främst statsanställda). Förändringarna har inte påverkat tillförlitligheten totalt sett negativt men de kan försvåra eller försämra möjligheterna att göra jämförelser mellan årgångarna. Förändringarna innebär att lönebeloppen i kontrolluppgifterna ökat mer än de verkliga lönerna

och att hänsyn måste tas till detta vid bedömningar av inkomstutvecklingen.

År 1992 infördes en särskild inkomstskatt för bosatta utomlands.

Till och med årgång 1992 användes näringsgrensindelningen SNI69.

1993: Fr.om. 1993 till och med årgång 2001 används SNI92. SNI92 har EU:s näringsgrensstandard NACE rev. 1 som bas (NACE = Nomenclature Générale des Activités dans le Communauté Européennes).

1996: Första årgången som framställs i client/server-miljö. Undantaget var KUAST som även detta år togs fram i stordatormiljö.

1997: Första gången KUAST framställs i c/s-miljö. I samband med överläggningen uppstod vissa felaktigheter som när de upptäcktes inte kunde rättas upp. Därför togs det fram en KUAST-version som grundades på Jobbregistret. Detta gör att 1997 inte är fullt ut jämförbar med övriga årgångar (t.ex. hanteras lönegarantimedel annorlunda).

Den 1/1 1997 förlängs sjuklöneperioden till 28 dagar.

Bilförmånerna som belopp särredovisas från och med 1997. Tidigare ingick de i skattepliktiga förmåner och fr.o.m.1998 särredovisas också bränsleförmåner.

1998: Sjömannens kontrolluppgifter inkluderas i det ordinarie KU-intaget och ingår därmed i KUARB.

Den 1/4 1998 återgår sjuklöneperioden till 14 dagar.

1999: Upphör med att flytta kontrolluppgifter från erkända arbetslöshetskassor till KUSOC. Tidigare gjordes detta eftersom utbetalningarna ansågs vara a-kasseersättningar och inte löner. En kontroll visade att detta var felaktigt.

Efter önskemål från Nationalräkenskaperna lades en variabel med uppgift om summa förmåner per arbetsställe till i KUAST.

Ny standard för institutionell sektorkod införs. Inför årgång 1999 infördes en ny institutionell sektorkod som är sexställig jämfört med den tidigare femställiga. Eftersom nyckel mellan den gamla och nya indelningen saknas föranleder detta ett tidsseriebrott i redovisningen av lönesummor efter sektor.

2000: Intaget övergår till att ske on-line från RSV.

2001: Fr.o.m. årgång 2001 är den institutionella sektorkoden ytterligare reviderad och är nu sjuställig.

2002: Från och med årgång 2002 används en reviderad näringsgrensindelning, SNI2002. På grov näringsgrensnivå

påverkar den reviderade indelningen fyra av branschgrupperna, nämligen byggverksamhet, tillverkning och utvinning, vård och omsorg samt utbildning och forskning. Den största förändringen gäller näringsgrenen barnomsorg inom förskola som har flyttats från branschgruppen vård och omsorg till utbildning och forskning.

- 2003: Sjuklöneperioden förlängs till tre veckor fr.o.m. den 1/7 2003.
- 2003: En förändring i kontrolluppgifterna från pensions- och försäkringsutbetalare m.fl. skedde 2003. Barnpensioner (kod 411) redovisades av Försäkringskassan på kod 402 (Allmän pension, inkomst-, tillägg- och premiepension gällande personer födda 1938 eller senare).
- 2004: En överflyttning av belopp på sammanlagt cirka 530 miljoner gjordes av Försäkringskassan, tillbaka till kod 411 från kod 402.
- 2004: Statistiken snabbades upp och redovisades drygt en månad tidigare än årgång 2003. En av anledningarna till uppsnabbningen var en tidigare ”brytning” av inflödet av KU från SKV.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Andra undersökningar som redovisas på samma sektors- och näringsrensindelelse samt regionala indelning kan jämföras med LSUM. Variablerna lönesumma och A-skatt från LSUM kan jämföras med lönesummevariabeln och A-skattevariabeln från *Lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt* från skattedeclarationerna (LAPS), se avsnitt 4.3.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

En annan produkt vid SCB som också mäter lönesummorna är *Lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt* från skattedeclarationerna (LAPS). Ersättningar för vilka arbetsgivaravgift utgår (t.ex. lönesummor), preliminär A-skatt m.m. kan även mätas via skattedeclarationerna. Redovisningen begränsas dock till företagsnivå och kan därför inte redovisas med regional fördelning. Lönesumman per organisationsnummer enligt KU är således jämförbar med lönesumman per organisationsnummer enligt LAPS, även om vissa skillnader i definitioner etc, finns. För mer information om de båda produkternas jämförbarhet, se 5.3 Dokumentation.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik över lönesummor och sociala utbetalningar publiceras i ett Statistiskt meddelande (SM) med tillhörande pressmeddelande. Publiceringen sker en gång per år. Vid publiceringen läggs också tabeller ut i Sveriges statistiska databaser (SSD). Statistiken som beskrivs ovan ingår i Sveriges offentliga statistik (SOS) och återfinns på SCB:s hemsida under adressen www.scb.se/lsum. Utöver SOS går det att beställa specialutformad statistik. Till alla kommuner, landsting och länsstyrelser går ett erbjudande ut som gäller färdiga tabeller.

5.2 Presentation

Se 5.1 Spridningsformer.

5.3 Dokumentation

SCB (1988): Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1988:9. *Statistik från kontrolluppgifter (KU)*.

SCB (2001): Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 2001:1. *Avvikelser i lönesumest statistiken – en jämförelse mellan LAPS och LSUM*.

Metadok för LSUM årgång 1996 - 2003. Dokumentationerna innehåller en databasbeskrivning, dvs den fysiska databasen beskrivs och statistikregistrets variabler med tillhörande koder redovisas.

För ytterligare information kontakta angiven kontaktperson.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB genomför på beställning specialbearbetningar av uppgifter som ingår i KU-registret. Information om möjligheter och priser för specialbearbetningar kan fås av angivna kontaktpersoner. Dessutom kan forskare, utredare m.fl. efter prövning få tillgång till avidentifierat material för egen bearbetning.

5.5 Upplýsningstjänster

KU-registret med lönesummest statistik finns vid SCB:s enhet för Företags- och registerbaserad sysselsättningsstatistik (NA/FRS).

Kontaktperson: Lotta Voss

Telefon: 019-17 66 86

Telefax: 019-17 67 51

E-post: lotta.voss@scb.se

Kontaktperson: Maria Nilsson

Telefon: 019-17 60 78

Telefax: 019-17 67 51

E-post: maria.nilsson@scb.se

E-post: lsun@scb.se

SCB:s upplýsningstjänst tfn: 08-506 948 01

SCB:s webbplats: <http://www.scb.se>

2006-02-23

